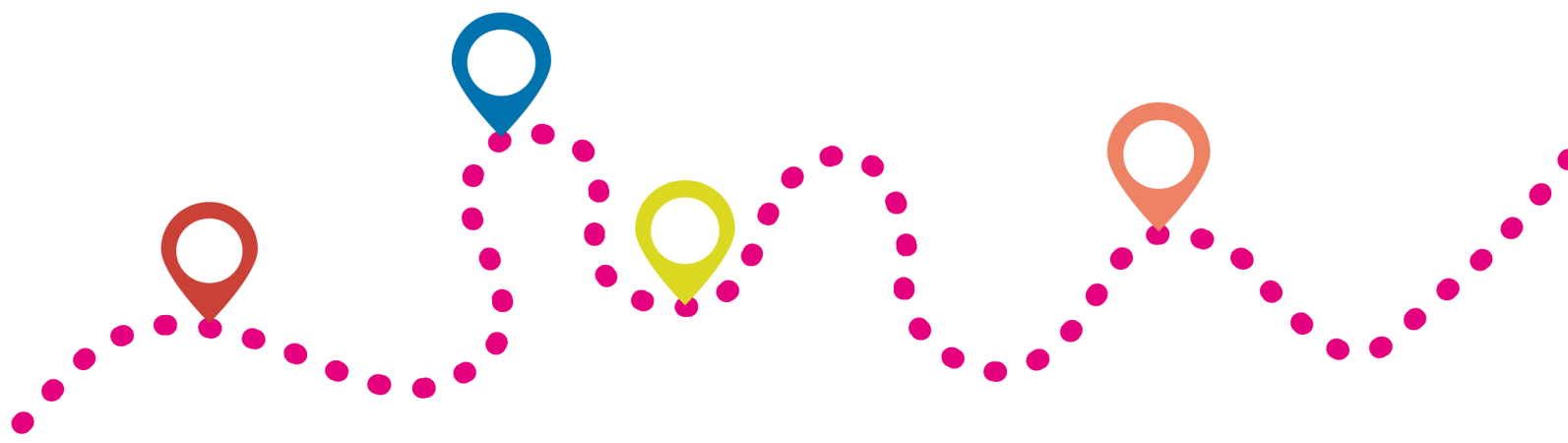

Järjestöjen ja hyvinvointialueiden yhteistyön tilannekatsaus ja tulevaisuuden näkymät?

**Suomen sosiaalipsykiatristen yhteisöjen keskusliiton
koulutuspäivät**

15.11.2023

Muuttuva toimintaympäristö

- Alueiden erilaisuus ja eritahtisuus
- Rahoituksen riittävyys alueilla; muutos- ja tuottavuusohjelmat, palveluverkkosuunnitelmat
- Hyvinvointialueiden ja kuntien välisen yhteistyön rakentuminen
- Vastuiden selkiyttäminen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä kuntien ja hyvinvointialueiden kesken
- Järjestöjen toiminnan ja asiantuntijuuden näkyväksi tekeminen hyvinvointialueilla ja uudistuvissa kunnissa
- Yhteistyön sujuvuus ison ja monipuolisen järjestökentän kesken

Yhteistyön rakenteet, verkostot

Alueelliset järjestöasioiden yhteistyöelimet

10/2023

1. Itä-Uusimaa

Järjestöjen kumppanuuspöytä 2023

2. Keski-Uusimaa

Järjestöneuvottelukunta 2022

3. Länsi-Uusimaa

Järjestöfoorumi valmistelussa

4. Vantaa ja Kerava

Rakenne valmistelussa, toimintaan 2024?

5. Varsinais-Suomi

Maakunnan yhteistyöryhmän järjestöjaosto 2019

Sote-järjestöjen neuvottelukunta 2020

6. Satakunta

Järjestöjen neuvottelukunta 2019

Satakunnan järjestöyhteistyöryhmä JYTRY

7. Kanta-Häme

Järjestöneuvottelukunta 2019

8. Pirkanmaa

Järjestöyhteistyöryhmä 12/2023

9. Päijät-Häme

Järjestöneuvottelukunta 2022

Yhdistysfoorumi

10. Kymenlaakso

Kymenlaakson järjestöjen neuvottelukunta 2022

11. Etelä-Karjala

Etelä-Karjalan kumppanuuspöytä 2021

12. Etelä-Savo

Järjestöneuvottelukunta YhES 2019

13. Pohjois-Savo

Järjestöneuvosto 2019

14. Pohjois-Karjala

Järjestöasiain neuvottelukunta JANE 2008

15. Keski-Suomi

Järjestöareena 2008

Järjestöjen ja maakunnan kumppanuuspöytä 2019

16. Etelä-Pohjanmaa

Järjestöneuvosto 2021

Etelä-Pohjanmaan maakunnallinen monialainen järjestöyhteistyöryhmä EMMY

17. Pohjanmaa

Järjestöneuvottelukunta 2019

18. Keski-Pohjanmaa

Järjestöjen työryhmä

Järjestöjen pyöreä pöytä

(Järjestöneuvottelukunta 2018-2019)

19. Pohjois-Pohjanmaa

Järjestöneuvottelukunta 2014

Järjestöyhteistyöryhmä 2023

20. Kainuu

Järjestöasiain neuvottelukunta 2020

21. Lappi

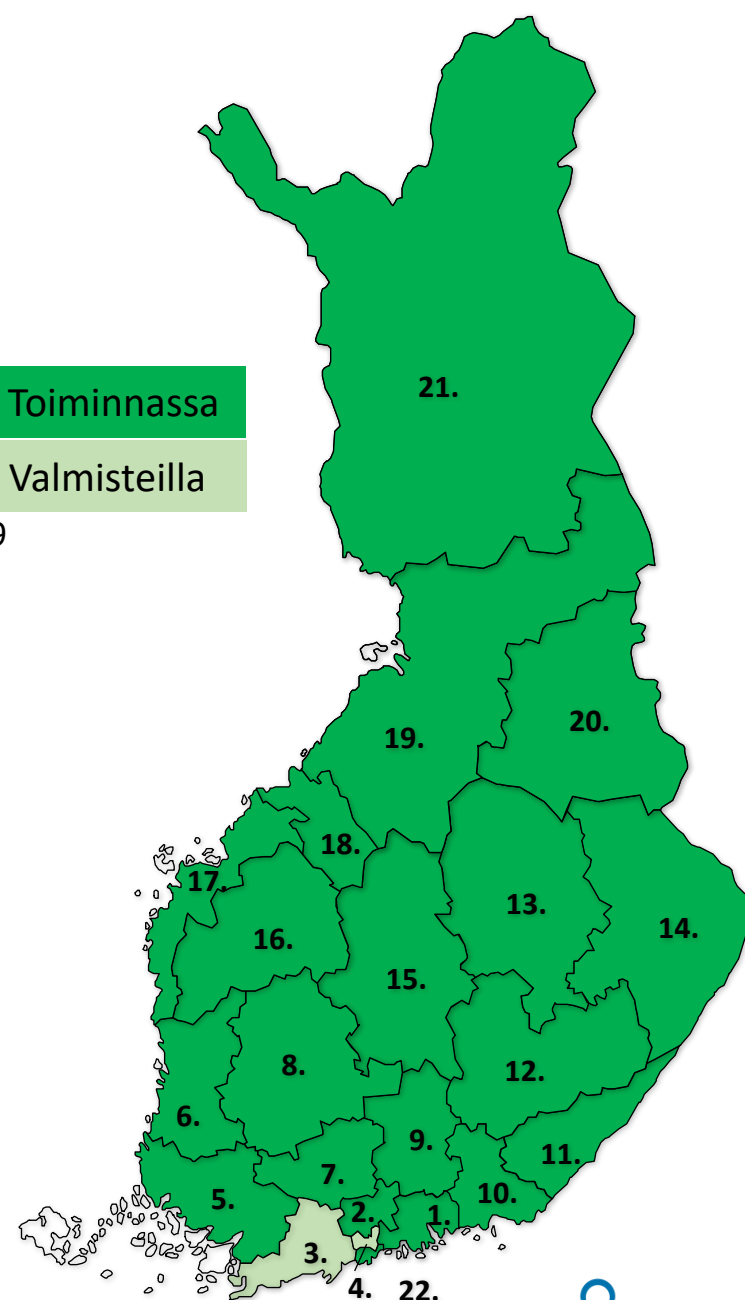
Maakunnallinen järjestöneuvottelukunta 2012

22. Helsinki

Järjestöneuvottelukunta 2023

Toiminnassa

Valmisteilla

Päijät-Hämeen järjestöyhteistyön toimintaympäristö

PÄIJÄT-HÄMEEN LIITTO

HYTE-päällikkö ja
järjestöneuvottelukunnassa jäsenyys

KUNNAT

Hyvinvointikoordinaattorit ja
yhdistysyhteyshenkilöt.
Tila-, tapahtuma- ja viestintäyhteistyö
sekä avustukset.

Oppilaitokset, yritykset ja
uskonnolliset yhteisöt mukana
järjestöneuvottelukunnassa.

HYVINVOINTIALUE

- Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta
- Asiakas- ja osallisuuslautakunta
- **Järjestöneuvottelukunta**
 - **Jäsenet verkostoista**
- **Kumppanuusfoorumi**
 - **Kaikille järjestöille avoimet tilaisuudet**
- Yhdyspintaneuvottelukunta
 - Järjestöjen edustajat
- Vaikuttamistoimielimet
 - Vanhusneuvosto
 - Vammaisneuvosto
 - Nuorisovaltuusto

JÄRJESTÖT

- Päijät-Hämeen yhdistysfoorumi
 - yhdistysten keskinäinen

Järjestöjen verkostot:

- Lapset, perheet ja nuoret
- Ikäihmiset ja omaishoito
- Potilas- ja vammaistyö ja pitkäaikaissairaudet
- **Mielenterveys- ja päihdetyö**
- Liikunta ja urheilu
- Työllisyys
- Hanketoiminta
- Kylätoiminta
- Vapaaehtoistoiminta
- Kulttuuri
- Harrastustoiminta
- **Palvelutoiminta**
- **Yhteiskunnalliset yritykset**
- Turvallisuus ja varautuminen

Pohjois-Pohjanmaan järjestöyhteistyön toimintaympäristö

Kunnat

- Järjestöyhdyshenkilöt/HYTE-koordinaattorit
- Järjestöavustukset

Pohjois-Pohjanmaan liitto

- Järjestöneuvottelukunnan taustataho
- Maakuntaohjelma

Alueella toimivat seurakunnat

Hyvinvointialue

- Järjestöyhteistyön suunnitelma

Yhdyspintalautakunta

Yhteistyö, osallisuus ja hyvinvointi- palvelualue

Sote-toimialueiden ja sote-keskusten järjestöyhdyshenkilöt

Vammaisneuvosto
Vanhusneuvosto
Nuorisovaltuusto

Järjestöyhteistyöryhmä

Järjestöt

Sote-järjestöjen verkostot:

- Sote-järjestöjen alueverkosto
- Kokemustoiminnan ohjausryhmä
- **Palvelutuottajajärjestöjen verkosto**
- Maakunnalliset **järjestöverkostot**:
 - lapset, nuoret, perheet
 - ikäntyneet
 - sote-keskus- ja OLKA -järjestöverkosto
 - mielenterveys- ja päihdepalvelut
 - kuntoutus
 - vammaispalvelut

Monialainen maakunnallinen järjestöneuvottelukunta

Lähellä.fi

Järjestöjen sote-muutostuki

Järjestöt otettava mukaan hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen neuvotteluihin

- Hyvinvointialueen on neuvoteltava vähintään kerran vuodessa yhdessä alueensa kuntien sekä muiden hyvinvointialueella hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä tekevien toimijoiden kanssa hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä koskevista tavoitteista, toimenpiteistä, yhteistyöstä ja seurannasta.
- Hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä tekevät hyvinvointialueella alueen lisäksi myös muut julkiset toimijat, järjestöt ja yksityiset yritykset.
- Muutostuen **vinkkilistat** järjestöille ja hyvinvointialueille

SOSTE

Järjestöjen sote-muutostuki

**KUNTA
LIITTO**

HYVIL

Hyte-neuvottelut Pohjois-Karjalassa

Esimerkki hyte-neuvotteluiden rakentumisesta Siun Sotessa

Järjestöjen toimintaedellytykset

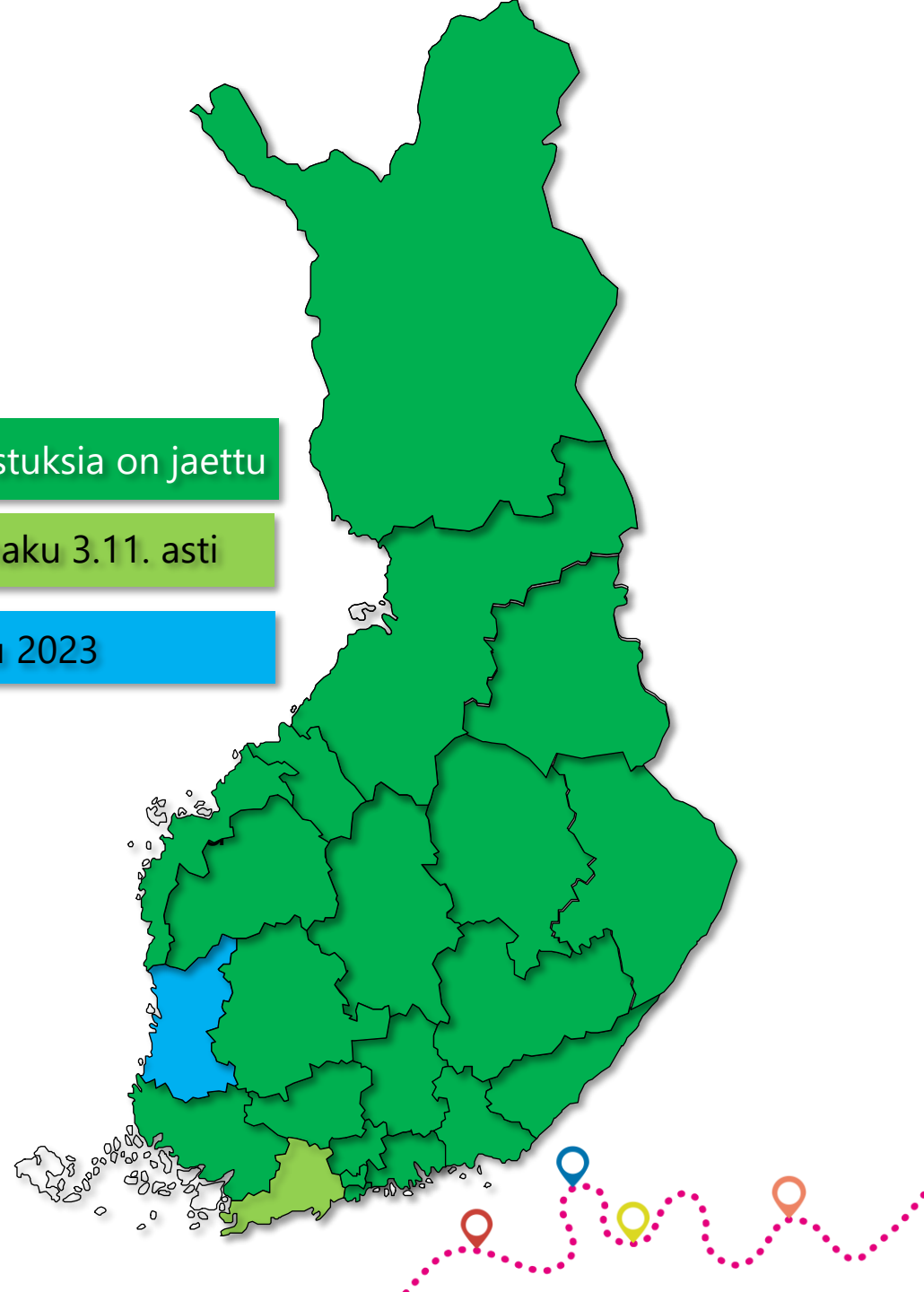
Hyvinvointialueiden järjestöavustukset 11/2023

- Avustusmalleja kehitetään loppuvuoden aikana ennen toista hakukierrosta
 - Käytännöt: hakuajankohdat, hakemusjärjestelmä
 - Kriteerit: Millaisille toimijoille? Millaiseen toimintaan?

HVA Järjestöavustuksia on jaettu

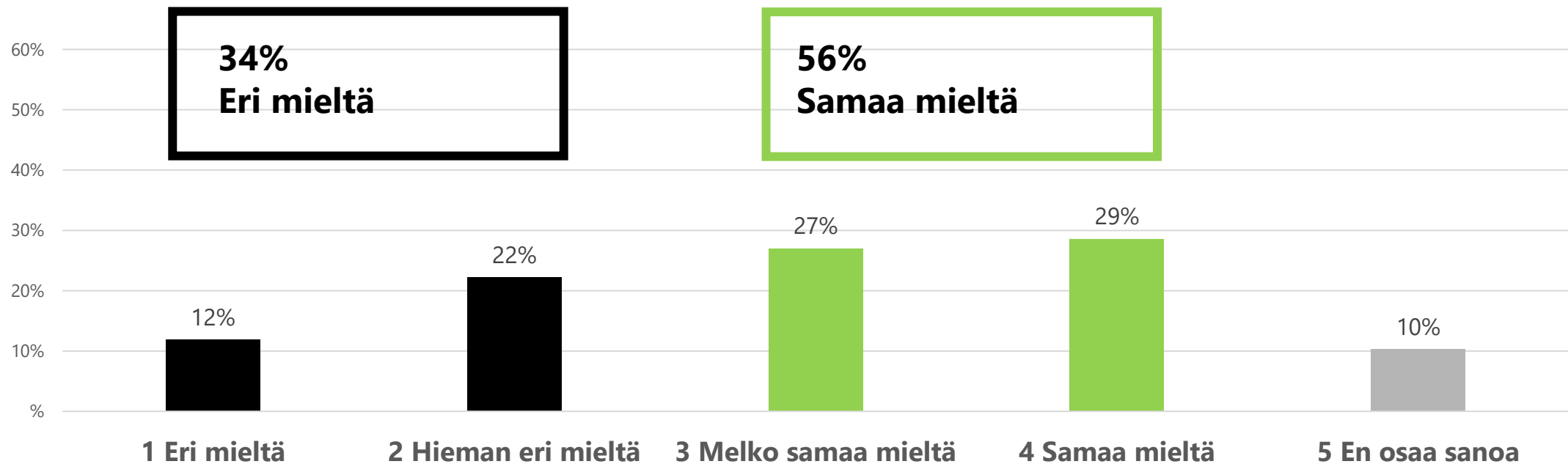
Länsi-Uusimaa haku 3.11. asti

Väliaikaisratkaisu 2023

Työnjako ja yhteistyö järjestöjen avustusasioissa, kuntakysely 3/2023

Kunnalla ja hyvinvointialueella on toimiva
keskusteluyhteys järjestöjen avustamiseen liittyvissä
kysymyksissä

Järjestölähtöinen palvelutuotanto

- Ratkaisevaa on, miten hyvinvointialueet tekevät hankintoja (hankintaosaaminen)
- Pienillä ja keskisuurilla tuottajilla on mahdollisuuksia tarjota palveluitaan, mikäli hankinnat jaetaan pienempiin osiin ja sallitaan osatarjouksia
- Palveluseleiden ja henkilökohtaisen budjetin käyttö niin itsemääräämisoikeuden vahvistamiseksi kuin pienten palveluntuottajien mahdollisuuksien parantamiseksi
- Hyvinvointialueilla tunnistetaan palvelujen tarjoajat, myös järjestöt

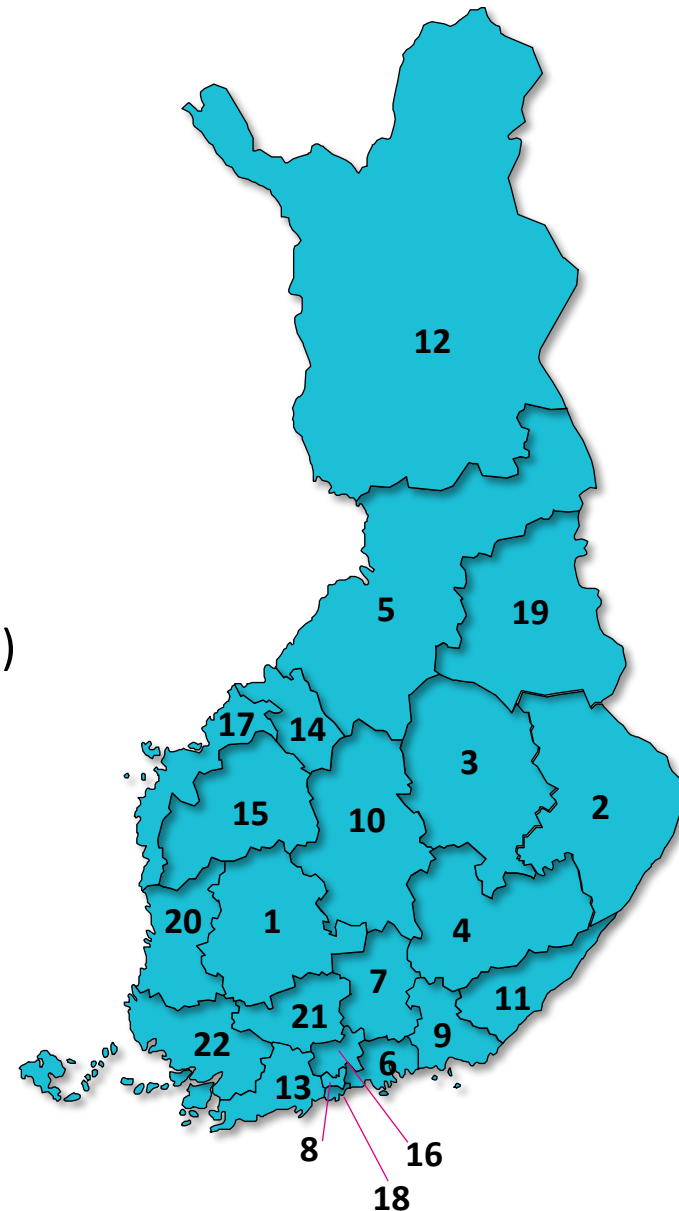

Hyvinvointialueiden johdon ja
järjestöjen edustajien
aluekierrostapaamiset helmi-
elokuussa 2023

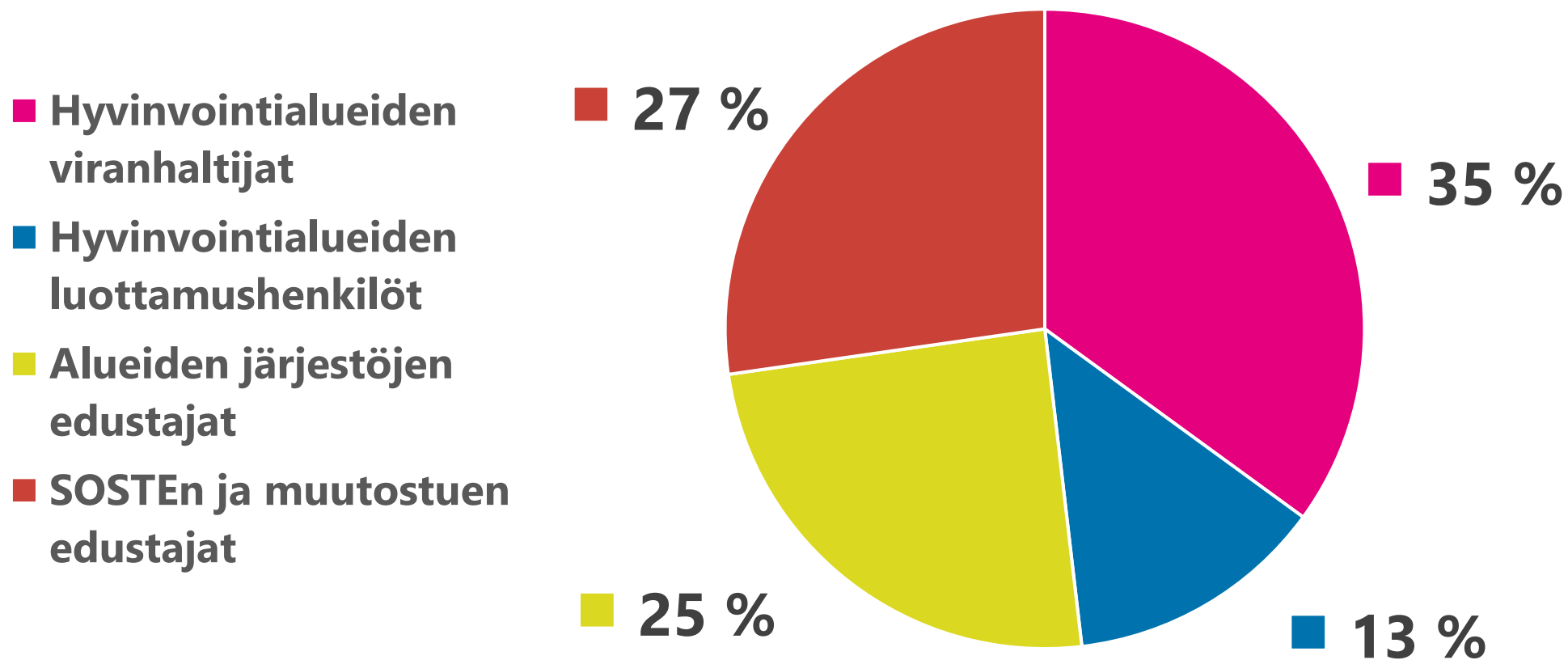
Hyvinvointialuekierros 2023

1. Pirkanmaa (9.2.)
2. Pohjois-Karjala (13.2.)
3. Pohjois-Savo (16.2.)
4. Etelä-Savo (22.2.)
5. Pohjois-Pohjanmaa (27.3.)
6. Itä-Uusimaa (30.3.)
7. Päijät-Häme (4.4.)
8. Vantaa ja Kerava (5.4.)
9. Kymenlaakso (14.4.)
10. Keski-Suomi (19.4.)
11. Etelä-Karjala (21.4.)
12. Lappi (2.5.)

13. Länsi-Uusimaa (4.5.)
14. Keski-Pohjanmaa (5.5.)
15. Etelä-Pohjanmaa (8.5.)
16. Keski-Uusimaa (10.5.)
17. Pohjanmaa (12.5.)
18. Helsingin kaupunki (15.5.)
19. Kainuu (16.5.)
20. Satakunta (22.5.)
21. Kanta-Häme (24.5.)
22. Varsinais-Suomi (30.8.)

Aluekierrostopaamisiin osallistumiset (309)

Aluekierroksen tavoitteet

- Järjestöteemainen vuoropuhelu hyvinvointialueen johdon ja sote-muutosta edistävien keskeisten järjestötahojen välillä - kahden tunnin keskustelutilaisuus
- Aluekierroksella
 - vahvistetaan hyvinvointialueiden ja järjestöjen välistä keskusteluyhteyttä ja yhteistyötä
 - lisätään ymmärrystä järjestöjen toiminnan merkityksestä

Aluekierroksen keskustelujen teemat, top 7

- Järjestöjen toimintaedellytykset
- Järjestöyhteistyön rakenteet hyvinvointialueen suuntaan
- Palvelupolut, asiakas- ja palveluohjaus
- Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen, hyte-neuvottelut
- OLKA-toiminta erikoissairaanhoidosta myös perustasolle
- Osallisuus, osallistuminen
- Järjestöjen palvelutuotanto

Huomioita aluekierrokselta

- Hyvinvointialueet olivat aloittaneet uusina organisaatioina, joten palvelujen järjestämisessä työ vielä alkuvaiheessa
- Keskusteluissa esille hyvinvointialueiden rahoitushuolet
- Hyvinvointialueiden ja kuntien yhteistyö tunnistettiin strategisena painopisteenä: yhteistyö onkin ennaltaehkäisyn onnistumisen kannalta tärkeää
- Järjestöyhteistyöhön positiivinen asenne, mutta työtä on vielä järjestöjen toiminnan ja asiantuntijuuden näkyväksi tekemisessä

Päijät-Hämeen hyvinvointialue

Järjestöyhteistyössä

- Hyvinvointialueen rakenteissa ovat yhdyspintaneuvottelukunta ja järjestöneuvottelukunta
- Järjestötyön vaikuttavuuden merkitystä korostetaan, mutta mittaaminen on haastavaa

Sote-järjestöjen lukumäärä: **340**

Asukasluku

- **204 528**

Rahoitus 2023

- **833 miljoonaa €**

Järjestöavustukset

- **250 000 €**

Varsinais-Suomen hyvinvointialue

Järjestöyhteistyössä

- Järjestöjen ja vaikuttamistoimielinten rooli tärkeä palvelupolkujen kehittämisessä
- Organisaation sisäiseen hyvinvointia ja terveyttä edistävään toimintaan tulossa poikkihallinnolliset ryhmät, jotka vastaavat toimenpiteistä
- Jatkossa yleishyödyllisen avustettavan toiminnan periaatteiden läpikäyminen

Sote-järjestöjen lukumäärä: **938**

Asukasluku

- **485 567**

Rahoitus 2023

- **1,9 miljardia €**

Järjestöavustukset

- **3 miljoonaa €**

Tulevaisuuden näkymiä

Mikä on ajankohtaista?

- Hallitusohjelman toimeenpano
- Järjestöjen toimintaedellytysten turvaaminen kansallisesti ja alueilla
- Hyvinvointialueilla kunnilta ja kuntayhtymiltä siirtyneiden sopimusten läpikäynti (kumppanuusyhteistyö, tilat)
- Joillakin hyvinvointialueilla keskustelua järjestöjen kanssa tehtävän kumppanuusyhteistyön ja palvelutoiminnan (kilpailutettavan toiminnan) rajanvedosta
- Alueellinen palvelutarjotin tulossa jokaiselle hyvinvointialueelle (Suomen kestävän kasvun ohjelma, RRP)
- Asukkaiden ja asiakkaiden osallisuus ja osallistuminen, jossa käytössä mm. digitaalisia alustoja ja perinteisiä menetelmiä

**Uusi raportti
tulossa 12/2023**

Hyvinvointialueet järjestöjen näkökulmasta 6/2023

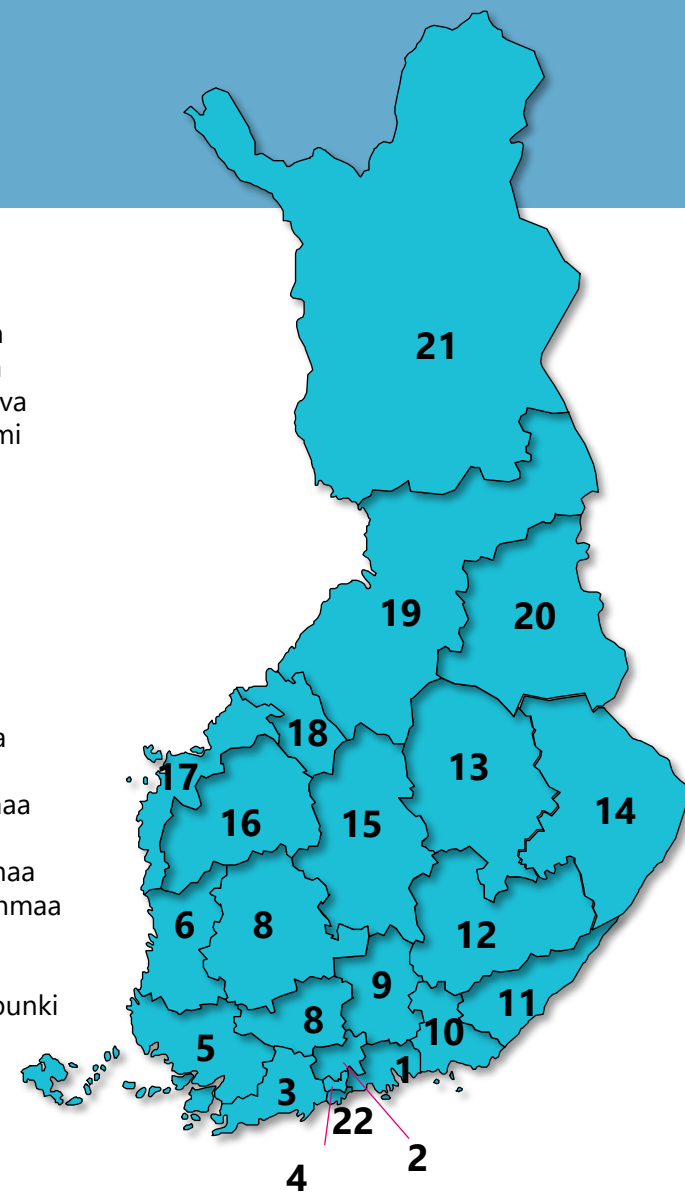
**Järjestöjen sote-muutostuen tilannekuvaraportti
Kesäkuu 2023**

Tiedot hyvinvointialueittain

- Hyte ja osallisuus
 - Hyvinvointialue- ja palvelustrategioiden valmistelun tilanne, sisältö pääpiirteissään
 - Keskeiset laaditut osallisuus- & hyte-asiakirjat, mallit ja ohjelmat
 - Hyte-neuvottelut: muoto, aikataulu
- Rakenteet
 - Järjestöjen kannalta tärkeimmät hyvinvointialueen toimielimet, joiden toimintaa on määritelty hallintosäännössä
 - Järjestöyhteistyötä tehdään alueilla myös muissa kanavissa
- RRP Kestävän kasvun ohjelma
 - Järjestöyhteistyön kärkiä alueellisessa hankesuunnitelmassa
- Järjestöavustukset
 - Tiivistelmä hyvinvointialueen järjestöavustuksia koskevista myöntämiskriteereistä, hakuohjeista ja avustuslajeista
 - Myönnetty avustukset: päivämäärä ja kokonaissumma

Hyvinvointialueet

1. Itä-Uusimaa
2. Keski-Uusimaa
3. Länsi-Uusimaa
4. Vantaa ja Kerava
5. Varsinais-Suomi
6. Satakunta
7. Kanta-Häme
8. Pirkanmaa
9. Päijät-Häme
10. Kymenlaakso
11. Etelä-Karjala
12. Etelä-Savo
13. Pohjois-Savo
14. Pohjois-Karjala
15. Keski-Suomi
16. Etelä-Pohjanmaa
17. Pohjanmaa
18. Keski-Pohjanmaa
19. Pohjois-Pohjanmaa
20. Kainuu
21. Lappi
22. Helsingin kaupunki

Sotessa siirrytään rakenteista sisältöihin

Tulossa kansallinen palvelureformi, jossa keskeisenä

- ennaltaehkäisyn vahvistaminen
- integraatio, saatavuus ja jatkuvuus
- palvelujärjestelmän toimivuus
- vaikuttavuuden lisääminen
- varautuminen ja häiriötilanteiden hoitaminen

Keinoina lainsäädäntö, ohjaus, digitaalisuus ja tiedolla johtaminen

Sosiaalibarometri 2023

Sosiaali- ja terveyspalvelut hyvinvointialueilla

Vuoden 2023 Sosiaalibarometri tutkii muun muassa:

- palvelujärjestelmien uudistuksia
- uudistusten vaikutuksia palveluiden käyttäjiin
- miten julkiset organisaatiot ovat vahvistaneet resilienssiään kriisien varalta

Lue lisää Sosiaalibarometrista SOSTEn verkkosivuilta!

soste.fi

Kiitos!

Anita Hahl-Weckström

Järjestöjen sote-muutostuen hankepäällikkö

anita.hahl-weckstrom@soste.fi

@HahlWeckstrom